

Kozak-Zychman, Wanda

Szczałki kostne z kurhanu kultury ceramiki sznurowanej w miejscowości Łubcze, pow. tomaszowski, stan. 25

Archeologia Polski Środkowowschodniej 9, 69-70

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wanda Kozak-Zychman

Szczątki kostne z kurhanu kultury ceramiki sznurowej w miejscowości Łubcze, pow. tomaszowski, stan. 25

Materiał kostny pochodzi z badań archeologicznych przeprowadzonych w 2006 roku przez Jolantę Bagińską z Muzeum Regionalnego im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim oraz Halinę Taras z Zakładu Epok Brązu i Wczesnego Żelaza Instytutu Archeologii UMCS (J. Bagińska, H. Taras 2007).

Analizę szczątków kostnych wykonano zgodnie z powszechnie przyjętymi i stosowanymi w antropologii metodami (R. Martin, K. Saller 1957; J. Piontek 1996). Opracowanie poprzedziła rekonstrukcja (wyklejenie) niektórych kości.

Układ anatomiczny kości w pochówku zaburzony. Kości czaszki nie zachowały się.

Ze szkieletu pozaczaszkowego pozostały: dwa kręgi piersiowe – w jednym z nich (Th₁) trzon, wyrostek kolczysty i prawy wyrostek poprzeczny uszkodzone, a lewy wyrostek poprzeczny zniszczony, w drugim (Th₈) uszkodzony wyrostek kolczysty, a na trzonie zmiany zwyrodnieniowe; uszkodzona prawostronnie (przy wcięciu obojczykowym) rękojeść mostka (szerokość 54 mm?, wysokość 46 mm); I żebro prawej strony oraz fragmenty co najmniej pięciu innych żeber tej strony i trzech żeber strony lewej; prawa kość ramieniowa – nieznacznie uszkodzona głowa; trzon z nasadą górną prawej kości łokciowej – oba wyrostki uszkodzone, a głowy i wyrostka rylcowatego brak; prawa rzepek (wysokość i szerokość 45 mm); lewa

kość skokowa – uszkodzona głowa, a wyrostek boczny (podpórka skokowa) zniszczony, zniszczona bocznie lewa kość piętowa i fragment z powierzchniami stawowymi kości piętowej prawej, fragmentarycznie zachowane obie (prawa i lewa) kości łódkowate i obie (prawa i lewa) kości sześciennie, kość klinowata przyśrodkowa, klinowata pośrednia i klinowata boczna prawej stopy, komplet kości prawego śródstopia – zniszczone głowy kości II, III i IV, mały fragment z podstawą kości I oraz kość II, III, IV i V śródstopia lewego – zniszczona głowa kości V, pięć członów palców prawej stopy – trzy z odcinka bliższego oraz po jednym z odcinka środkowego i dalszego.

Pomiary kości kończyny górnej (w mm):

	P		P
<i>Humerus</i> :	M-1 306	<i>Ulna</i> :	M-3 39
	M-7 68		

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż zebrane szczątki kostne należały do osobnika dorosłego (*Maturus*), najprawdopodobniej mężczyzny (?).

Zrekonstruowana, wg metody Pearsona (1899), wysokość ciała – to niespełna 160 cm, wg Martina kategoria wzrostu niskiego (R. Martin, K. Saller 1957), a wg metody Trotter, Gleser (1952) – około 165 cm, kategoria wzrostu średniego.

Literatura

- Bagińska Jolanta, Taras Halina
2007 *Kurhan 1 kultury ceramiki sznurowej ze stan. 25 w Łubczu, pow. tomaszowski*. Archeologii Polski Środkowowschodniej (w tym tomie).
- Martin Rudolf, Saller Karl
1957 *Lehrbuch der Anthropologie*, t. 1. Stuttgart.
- Pearson Karl
1899 *On the Reconstruction of Stature of Prehistoric Races. Mathematic Contributions to the Theory of Evolution*. Transactions of the Royal Society 192, s. 169-245.
- Piontek Janusz
1996 *Biologia populacji pradziejowych. Zarys metodyczny*. Poznań.
- Trotter Mildred, Gleser Goldine C.
1952 *Estimation of stature from long bones of American Whites and Negroes*. American Journal of Physical Anthropology 10, s. 463-514.

Bone remains from a barrow of the Corded Ware Culture in Łubcze, Tomaszów Lubelski district, site 25 /summary/

The anthropological material comes from the excavations carried out in 2006 by J. Bagińska from the Regional Museum of J. Peter in Tomaszów Lubelski and by H. Taras from the Department of the Bronze and Iron Age in the Institute of Archaeology at UMCS, Lublin.

The anatomical arrangement of the bone remains in the burial was disrupted. The skull bones were not preserved, while of the rest of the skeleton, only a few fragments were

preserved (among others: humerus, chest bones and feet bones).

The bone remains belonged to an adult individual (*Maturus*), most probably male (?).

The reconstructed intravital body height, according to the Pearson method (1899) was 160cm (a category of small height according to R. Martin), and 165cm according to the Trotter and Gleser method (1952), which is a category of medium height.

Dr hab. prof. UMCS Wanda Kozak-Zychman
Instytut Archeologii UMCS
20-031 Lublin
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4
asterion@plusnet.pl